

H Í R L E V É L

2 0 2 5 / 4 9

2025. december 10.

Tartalom

TARTALOM.....	1
FELHÍVÁS.....	3
LENDÜLETBEN: A 21. SZÁZAD GEOLÓGIAI ÉS GEOFIZIKAI KIHÍVÁSAI	4
MEGHÍVÓ KOSZORÚZÁSI ÜNNEPSÉGRE	5
FÖLDTUDOMÁNY A FENNTARTHATÓSÁG SZOLGÁLATÁBAN	6
MEGEMLÉKEZÉSEK, ÜNNEPI RENDEZVÉNYEK ORSZÁGSZERTE.....	7
SZENT BORBÁLA-NAPI KÖZPONTI ÜNNEPSÉG AZ MTA DÍSZTERMÉBEN	7
DR. SZOMBATFALVY ANNA: EGYÜTT MINDEN AKADÁLYT KÖNNYEBB LEKÜZDENI	9
ÜNNEPI KÖZGYŰLÉS TATABÁNYÁN SZENT BORBÁLA- NAPJÁN.....	11

VISONTA: „ITT VAGYUNK ÉS ITT IS MARADUNK...”	14
MEGTALÁLTUK DOROG ÚJ CHILL-PARKJÁT, AMELYBEN A BÁNYÁSZAT IS SZEREPET KAPOTT	15
A MECSEKBEN, A FÖLD ALATT TÖBB TÍZEZER BÁNYÁSZ DOLGOZOTT VALAMIKOR	18
CSENDES TISZTELETADÁS SZENT BORBÁLA NAPJÁN	22
MEGEMLÉKEZÉS JÁNOSI ENGEL ADOLF MELLSZOBRÁNÁL	23
ÖKUMENIKUS ISTENTISZTELET A SZIKLATEMPLOMBAN	25
PROGRAMOKBAN GAZDAG ESZTENDŐT ZÁRT A BORSODI NYUGDÍJAS BARÁTI KÖR	26
HOZZÁSZÓLÁS HELYETT	28
„60 ÉVES AZ ALGYŐI MEZŐ” – MEGEMLÉKEZŐ SZAKMAI NAP	28
ENERGIATAKARÉKOS VILLAMOS AUTÓ?	33
ELHUNYT BOBOK ELEMÉR, A MISKOLCI EGYETEM PROFESSZORA	34
SELMEC-MISKOLC 290 – A HAGYOMÁNY ÖSSZEKÖT	35
EGYETEMI TANÁRI KINEVEZÉSEK A SÁNDOR-PALOTÁBAN	39
ÉPÍTS MARADANDÓT, ÉPÍTSD A JÖVŐT! – ÉPÍTŐMÉRNÖK KÉPZÉS INDUL	40
FÖLD ALÓL MELEGET – FÚRÁSLÁTOGATÁS BIHARKERESZTESÉN	43
ÉN ÍGY EMLÉKSZEM	44
SZERVÍZMÉRNÖK VOLTAM BAHREINBEN	44
SZÜLETÉSNAP	45
EGY VEGYÉSZ, AKI A KOHÁSZATTAL JEGYEZTE EL MAGÁT	45

FELHÍVÁS

Tisztelt Tagtársak!

A OMBKE bankszámlaszáma megváltozik.

ERSTE Bank

11600006-00000002-02131425

HU87 1160 0006 0000 0002 0213 1425

BIC: GIBAHUHB Az OTP és K&H bankszámlaszámok megszűnnek

Jó szerencsét!

Rátkai Norbert, *egyesületi igazgató*

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA FÖLDTUDOMÁNYOK OSZTÁLYA
TISZTELETTEL MEGHÍVJA AZ MTA200 PROGRAMSOROZAT FÖLDTUDOMÁNYI
RENDEZVÉNYEINEK

Lendületben: a 21. század geológiai és geofizikai kihívásai
tudományos előadóülésére

A rendezvény időpontja: **2025. december 15. (hétfő) 14 óra**

A rendezvény helyszíne: **MTA Székház, Nagyterem. 1051 Budapest, Széchenyi István tér
9. II. emelet**

Ismertetés: A rendezvény célja a földtudomány, ezen belül a geológia és geofizika innovatív irányainak, kutatási eredményeinek és lehetőségeinek bemutatása a 21. században. Az előadóülésen öt Lendület és két ERC kutatási pályázatot elnyert fiatal magyar kutató beszél tudományos munkájáról, eredményeiről, tudományterületének jelen és jövőbeli perspektíváiról. Az előadásokat pódiumbeszélgetés követi, ahol szóba kerül az is, hogyan lehetnek a magyar szakemberek sikeresek a hazai és nemzetközi nagy kutatási pályázatokon.

PROGRAM

Levezető elnök: Harangi Szabolcs, az MTA rendes tagja

14.00 Kovács István János PhD (HUN-REN Földfizikai és Űrtudományi Kutatóintézet, Sopron; Pannon LitH2Oscope Lendület Kutatócsoport): Lendületben a Föld és az Ég között

14.20 Király Ágnes PhD (NJORD Centre, University of Oslo; ERC Starting Grant DYNAMICE): Geodinamikai modellezés lehetőségeinek kiterjesztése a 21. században

14.40 Berkesi Márta PhD (HUN-REN Földfizikai és Űrtudományi Kutatóintézet, Sopron; FluidsByDepth Lendület Kutatócsoport): A mélyfluidum kutatások múltja, jelene és jövője egy Lendület kutatócsoport perspektívájából

15.00 Lukács Réka, az MTA doktora (HUN-REN Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont, Földtani és Geokémiai Intézet; Pannon Vulkán Lendület Kutatócsoport): Magmatározóktól a vulkán kitörésekig: kutatások a Kárpát-Pannon térségben

15.20 Zajacz Zoltán PhD (Department of Earth Sciences, Université de Genève; ERC Consolidator Grant OXYGEN): Magmák, fluidumok és az energiaátmenet

15.40 Ősi Attila, az MTA doktora (ELTE TTK Földrajz- és Földtudományi Intézet, Őslénytani tanszék; Dinoszaurusz Lendület Kutatócsoport): Dinoszaurusz-kutatás Közép-Európában: új lelőhelyek, új perspektívák

16.00 Kern Zoltán, az MTA doktora (HUN-REN Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont, Földtani és Geokémiai Intézet; 2ka Paleoklíma Lendület Kutatócsoport): Paleoklíma2000

16.20 Pódiumbeszélgetés a földtudományi kutatások jelenéről és jövőjéről, sikeres pályázatokról. A beszélgetés moderátora Hatvani István Gábor, az MTA doktora.

17.00 Harangi Szabolcs, az MTA rendes tagja: Zárszó

Ünnepeljen velünk! 1825 – 2025

Kedves egykori öntödei múzeumi kollégáim és segítőim!

Meghívó koszorúzási ünnepségre

A Ganz Ábrahám Két Tanítási Nyelvű Szakközépiskola és Szakiskola tanulói névadójuk halálának évfordulóján, a Nemzeti Sírkertben, a Ganz Mauzóleumnál helyezik el a megemlékezés virágait.

Az idei ünnepség **2025. december 15-én, hétfőn, 12 órakor** kezdődik a Fiumei út és a Magdolna út sarkánál található Mauzóleumnál.

Bejárat a Fiumei úti kapunál.

Az Ybl Miklós által tervezett építmény csak ezen a napon látogatható belülről is.

Kérem tagtársaimat, kollégáimat minél többen jöjjenek el a megemlékezésre!

Jó szerencsét!

Lengyelné Kiss Katalin

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA FÖLDTUDOMÁNYOK OSZTÁLYA ÉS A
FÖLDTANI TUDOMÁNYOS BIZOTTSÁG TISZTELETTEL MEGHÍVJA AZ MTA200
PROGRAMSOROZAT FÖLDTUDOMÁNYI RENDEZVÉNYEINEK

Földtudomány a fenntarthatóság szolgálatában
tudományos előadói ülésére

A rendezvény időpontja: **2025. december 16. (kedd) 9.30**

A rendezvény helyszíne: **MTA Székház, Nagyterem. 1051 Budapest, Széchenyi István tér
9. II. emelet**

Ismertetés: A fenntartható fejlődés egyik kulcseleme a földtani erőforrások és földtani környezet összefüggéseinek jobb megértése. Az előadói ülés bemutatja, hogyan járul hozzá a földtudomány a biztonságosabb fejlődéshez keresve az összhangot a környezettel: a geotermikus kutatásoktól és a sóbányászat következményeitől kezdve a mérnökgeológiai és rétegtani vizsgálatokon át egészen a radioaktív hulladékelhelyezés és a vízgazdálkodás kérdéseiig. A cél, hogy a tudományos ismeretek révén érthetőbbé váljanak a lehetőségek és a kockázatok, kifejezésre jusson a tudományos vélemény a döntéshozatalban, ezáltal pedig a társadalmi felkészülés a jövő kihívásaira.

PROGRAM

Levezető elnök: Hatvani István Gábor, az MTA doktora

9.30 Mádlné Szőnyi Judit, az MTA doktora: Bevezető gondolatok

9.40 Markó Ábel PhD, Vallner Fanni: Eltemetett homoktestek – deltalebenyek és völgybevágódások: avagy milyen a jó geotermikus rezervoár?

10.00 Fedor Ferenc PhD, Geiger János PhD, Conceição de Castro Catarina: Geomatematika az alkalmazott földtani kutatás szolgálatában, példák a közetfizika világából (geotermikus kutatás, radioaktív hulladékelhelyezés)

10.20 Kovács Balázs PhD: A parajdi sóbánya térsége hidrodinamikai helyzetének megváltozása, az új állapot hatása a környezeti elemekre és az állékonyságra

10.40–11.00 Szünet

11.00 Püspöki Zoltán PhD, Markos Gábor, Kun Éva PhD, Gál Nóra PhD, Vári Zoltán, McIntosh Richard William PhD, Kiss László Ferenc PhD, Fancsik Tamás PhD: A negyedidőszaki rétegtan szerepe a fenntartható hazai vízgazdálkodás szolgálatában

11.20 Török Ákos, az MTA levelező tagja: Mérnökgeológiai megfontolások a 21. századi fenntartható műemlékvédelem érdekében

Zárszó: Haas János, az MTA rendes tagja, osztályelnök

Ünnepeljen velünk! 1825 – 2025

Megemlékezések, ünnepi rendezvények országszerte

Szent Borbála-napi központi ünnepség az MTA dísztermében

Az idei Szent Borbála-napi országos központi ünnepséget, december 4-én, a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében tartották meg. A fennállásának 200. évfordulóját ünneplő MTA épülete igazán méltó helyszíne volt a rendezvénynek.

Zelei Gábor, a Magyar Bányászati Szövetség ügyvezető főtitkára, mint levezető elnök a Nemzeti Himnusz közös éneklése után köszöntötte a vendégeket és az elnökségben helyet foglalókat: **Horváth Viktort**, az Energiaügyi Minisztérium energiaátmenetért felelős helyettes államtitkárát, **Dr. Káldi Zoltán** országos bányakapitányt, **Schubert Archibaldot**, a Magyar Bányászati Szövetség elnökét, **Telekes Gábort**, a Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete elnökét, **Dr. Szombatfalvy Annát**, az Országos Magyar Bányászati és

Kohászati Egyesület elnökét, **Prof. Dr. Mucsi Gábort**, a Miskolci Egyetem Műszaki Föld- és Környezettudományi Karának dékánját.

Az ünneplő közösség egyperces néma felállással emlékezett az elmúlt időszakban elhunyt bányász és kohász testvérekre.

Horváth Viktor az Energiaügyi Minisztérium energiaátmenetért felelős helyettes államtitkára ünnepi beszédében többek között hangsúlyozta a tudomány eme szentélye, a gépek, melyeket használunk, de az otthon melege sem valósulhatott volna meg, nem valósulhatna meg a bányászok és kohászok áldozatos, önfeláldozó munkája és elhivatottsága nélkül. Jólétünk, gazdagságunk pillérét és hosszú évszázadokon át támaszát a bányászat és a kapcsolódó ágazatok adták. Kitért arra is, hogy XX. században egy energetikai berendezés gyártásához elegendő volt 10-15 féle nyersanyag. Ma már egy szélkerék gyártásához több mint 30 féle nyersanyagra van szükség, egy mobiltelefonhoz pedig akár 40-50-re. Ezek között sok a kritikus nyersanyag. Ezek felszínre hozásához és feldolgozásához bányászokra és kohászokra van szükség. *(A beszéd teljes egészében [itt](#) olvasható).*

A bányászati és kohászati szervezetek részéről, azok elnökei köszöntötték az ünneplőket: Schubert Archibald, az MBSZ elnöke kifejtette, hogy az elmúlt évszázadokban folyamatosan változott a bányászat fókuszja, legyen az energiahordozó, érces vagy nem-érces nyersanyag, azonban az utánpótlás mindig biztosított volt, a szakemberek új generációja. Manapság egyre hangsúlyosabban kell figyelni a jövő bányászgenerációjának ki- és felnevelésére. A mi feladatunk az, hogy megmutassuk a fiatalok számára, hogy a bányászatnak nem csak múltja és jelene van, de jövője is.

Dr. Szombatfalvy Anna az OMBKE elnöke többek között elmondta, hogy a Szent Borbála ünnepe mindig különleges alkalom. A bányászok, kohászok és az egész szakmai közösség számára egyszerre jelenti a tiszteletadást a múlt iránt, a szakmai identitás megerősítését a jelenben, és a reményteljes tekintetet a jövő felé.

Telekes Gábor a BDSZ elnöke beszédében kiemelte, hogy a közösség ereje nem a számokban, hanem az egymás iránti lojalításban, a szakmák egymásrautaltságában és a hagyomány továbbadásában rejlik. Ezért különösen fontos, hogy országszerte – Tatabányától Pécsig, Ajkától Salgótarjánig – megmaradtak a helyi megemlékezések, koszorúzások, szentmisék, kulturális műsorok. Mert ezek azok a pillérek, amelyekre a szakmakultúra újra felépülhet. *(A beszédek itt olvashatók)*

Dr. Szombatfalvy Anna: Együtt minden akadályt könnyebb leküzdeni

Tisztelt Hölgyeim és Uraim, Tisztelt Vendégeink, Tisztelt Tagtársak és Kitüntetettek!

Szeretettel köszöntöm mindnyájukat a 2025. évi Szent Borbála-napi országos központi ünnepségen! Hadd kezdjek pár fontos jubileummal. A Magyar Tudományos Akadémiát 200 éve, 1825-ben alapították, melynek impozáns és csodálatosan felújított épülete helyszínt biztosít ma számunkra. 290 éve, 1735-ben Selmezbányán a Bányatisztképző Iskola alapításával jött létre a mai egyetemek elődjének tartott intézmény alapköve, amely a bányászati és kohászati szakemberek képzését szolgálta. Az MTA alapításának eredeti célja a magyar nyelv és a tudományok művelése

volt, míg az OMBKE alapításának célja a magyar bányászat és kohászat szakemberei közötti tudásmegosztás elősegítése, a szakmai és tudományos munka támogatása, a bányászati és kohászati területek fejlődésének előmozdítása és a magyar szakmai nyelv ápolása.

Szent Borbála-ünnepe mindig különleges alkalom. A bányászok, kohászok és az egész szakmai közösség számára egyszerre jelenti a tiszteletadást a múlt iránt, a szakmai identitás megerősítését a jelenben, és a reményteljes tekintetet a jövő felé. Talán nem is kell mondanom, mennyire fontos ez a fajta összetartozás – különösen egy olyan időszakban, amikor a szakma sok kihívással néz szembe. De ahogy azt már a történelem során oly sokszor bizonyítottuk: együtt minden akadályt könnyebb leküzdeni.

Engedjék meg, hogy megjegyezzem: számomra Borbála napja nemcsak egy hagyományos ünnep, hanem mindig egy olyan pillanat, amikor megállhatunk egy percre, és büszkén végig tekinthetünk azon az úton, amelyet közösen bejártunk. És bár a feladatok, az elvárások és a tervek évről évre nőnek, én továbbra is rendületlen optimizmussal hiszek abban, hogy a magyar bányászati és kohászati szakma fog még a régi dicső fényében tündökölni. Nem győzöm elégszer hangsúlyozni, hogy történhet bármi, enélkül a két szakma nélkül nincs ipar, nincs fejlődés, nincs perspektíva és jövő. Hiszek ebben és mindent meg is teszek a saját lehetőségeimhez mérten, mint OMBKE-elnök, hogy ehhez minden nap egy kicsit közelebb kerülhessünk. Hiszek benne, úgy, mint Istenben, mint Szent Borbálában. A hitünk ad erőt a mindennapok megpróbáltatásaihoz és van segítségünk a túléléshez. Az embereknek mindig szüksége volt arra, hogy higgyenek valamiben, vallástól függetlenül. Az OMBKE hármas jelszava, amiben mindannyian hiszünk, több, mint 133 éve: barátság, hazaszeretet és szakmaszeretet. Legyen ez az alkalom egyszerre ünnep, közösségi élmény és inspiráció a következő év feladataihoz. Szent Borbála szelleme oltalmazzon és kísérjen bennünket!

Jó szerencsét!

Kitüntetések átadása

A levezető elnök felkérte Horváth Viktor helyettes államtitkárt a miniszteri elismerések átadására. A bányászatért kifejtett odaadó tevékenységük, szakmai munkájuk miniszteri elismeréseként tizenhárman Szent Borbála-érmet vehettek át.

Az esemény felemelő részeként ünnepi dallamokat Rafael Mária Junior Prima Díjas zongoraművész örvendeztette meg az ünneplőknek, majd folytatódott a kitüntetések átadása.

Horváth Viktor négy kohász részére adott át Szent Borbála-érmet, és tizennégyen Miniszteri Elismerő Oklevelet kaptak.

(A kitüntetettek listája olvasható [itt](#).)

Schubert Archibald, az MBSZ elnöke Szent Borbála-díjat adott át. A „SZENT BORBÁLA A BÁNYÁSZOK VÉDŐSZENTJE” bronzszobrot **Szücsné Posztovics Ilona** vette át, aki kiemelkedő szakmai rátermettséggel, a bányászat iránti elkötelezettséggel végzett városvezetői munkájának elismeréseként kapta, aki Tatabánya Megyei Jogú Város polgármesteri tisztségét 2019-től látja el.

Az ünnepség hivatalos része a Bányász- és Kohász Himnusz közös eléneklésével zárult.

A 2025. évi központi Szent Borbála-ünnepség rendezői voltak: Energiaügyi Minisztérium, Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága; Magyar Bányászati Szövetség; Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete; Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület.

*Fotók: Író Zoltán
Pintér Marcsi*

Ünnepi közgyűlés Tatabányán Szent Borbála- napján

Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata 2025. december 4-én tartotta Szent Borbála-napi ünnepi közgyűlését a Jászai Mari Színházban. A város bányász hagyományaihoz kapcsolódó esemény idén is alkalmat adott arra, hogy a közösség együtt emlékezzen a múlt értékeire és elismerje azokat, akik kiemelkedő szakmai tevékenységükkel Tatabánya fejlődését szolgálják.

Az ünnepség a Himnusz közös eléneklésével vette kezdetét, ezt követően Tatabánya polgármestere mondott köszöntőt. A közgyűlés ezután átadta a város legrangosabb elismeréseit.

Szabó Ignác-díj

A díjat 2025-ben két szakember vehette át:

Dr. Sallay Katalin gyermekorvos

Dr. Sallay Katalin 1983 óta dolgozik Tatabányán, négy évtizede látja el a dózsakerti gyermekeket. Lelkiismeretes, magas színvonalú munkáját a közösség széles körű bizalma kíséri. A házi gyermekorvosi közösségben korábban vezető szerepet töltött be, és a Covid-19 járvány idején két körzet ellátását vállalta. A tatabányai gyermekegészségügy meghatározó alakja.

Nagyné Zombai Zsuzsanna tanácsadó központvezető

Nagyné Zombai Zsuzsanna 2005 óta dolgozik a gyermekvédelem területén. Munkájának középpontjában a családok helyzetének javítása, a gyermekek biztonságának elősegítése és a közösségi kezdeményezések támogatása áll. Tevékenyen vett részt több városi program – köztük az Advent Ablaknyitogató – elindításában, valamint a Mosolygós Gyermekekért Alapítvány munkájában is.

Ezüst Turul Díj

A díjátadást megelőzően a Rozmaringos Bányászegylet adott elő rövid műsort. A díjat 2025-ben *Vasas Mihály* kapta.

Vasas Mihály, a Bánya- és Energiaipari Dolgozók Szakszervezete országos tanácsának tagja Vasas Mihály több mint öt évtizede vesz részt a tatabányai bányászközösség életében. A vágáriskola elvégzése után különböző bányászati területeken dolgozott, majd üzemmérnökként folytatta pályáját. 1978 óta aktív érdekképviselési munkát végez, kiemelten foglalkozott a

bányászok szociális és nyugdíjhelyzetének védelmével. Jelentős szerepet vállalt a bányász hagyományok megőrzésében, többek között a csilletoló verseny és a szalamander rendezésében.

Tatabánya Megyei Jogú Város Díszpolgára cím

A közgyűlés 2025-ben *Pordán Zsigmond* aranyokleveles kohómérnök részére adományozta a Díszpolgári címet.

A díjazott távollétében lánya, Pordán Kata Nóra, valamint Balázs Ibolya képviselték.

Pordán Zsigmond, gazdasági és közéleti szereplő

Pordán Zsigmond jelentős szerepet játszott a helyi vállalkozói közösség megerősítésében. 1999-ben megalapította a VOSZ megyei szervezetét, amely a tatabányai vállalkozók számára érdemi szakmai támogatást és érdekképviselést biztosít. Kezdeményezte a Megyei Vállalkozók Napja és a Megyei Prima Díj létrehozását, amely azóta a térség egyik legjelentősebb kulturális és szakmai eseményévé vált. Közéleti és gazdasági munkássága mellett a sport támogatásában is kiemelkedő szerepet vállalt.

A díjátadást követően a Dallam Alapfokú Művészeti Iskola három tanára adott elő zenei műsort. Ezt követte a díjazott életútját bemutató rövidfilm és a díjazott üzenetének bejátszása.

Az ünnepség záróprogramjaként Csemiczky Miklós „Carmina Universitas” című bányász-oratóriumának részletei hangzottak el a Tatabánya Város Szimfonikus Zenekara, a Bárdos Kórus és a Magyar Honvédség Klapka György 1. számú Páncélos Dandár Zenekara előadásában, Román Géza karnagy vezényletével.

A közgyűlés a Bányászhimnusz közös eléneklésével zárult. A hivatalos programot állófogadás, majd az ünnepi szentmise és a Szent Borbála-szobornál tartott gyertyagyújtás követte.

Felvételeink az ünneplő Tatabánya eseményein készültek.

Visonta: „Itt vagyunk és itt is maradunk...”

Szent Borbála, a bányászok védőszentje napja alkalmából a visontai bányában tartottak ünnepséget. Az ünnepség a Bányász Fúvószenekar előadásával kezdődött, majd a hagyományoknak megfelelően megkoszorúzták a bányász hősök emlékművét. Ezt követően elismeréseket adtak át és jótékonyági árverést tartottak. A Gyöngyösi Szent Bertalan templomban ünnepi szentmisét tartottak. Vécsi György, az MVM Mátra Energia Zrt. vezérigazgatója arról beszélt, hogy az erőmű és a bánya minden dolgozója hatalmas elismerést érdemel azért a munkáért, amit végez, és az ő munkájuknak köszönhetően biztosított a vállalat jövője.

„A Mátra a mi ügyünk” – mondta Horváth László országgyűlési képviselő köszöntő beszédében. A bánya dolgozóihoz szólva úgy fogalmazott: „Folyamatos küzdelmeken mentünk át, sokszor le is mondtak rólunk, de itt vagyunk és itt is maradunk. Ehhez az kellett, hogy Önök helytálljanak a legnehezebb körülmények között fizikai és lelki értelemben is. Ezt a közösséget bátran tudom példaként állítani a társadalom minden csoportja számára, amiért megmutatják, hogy nehéz, bizonytalan körülmények között is összefogva meg lehet és meg is kell maradni.”

(Forrás: kekesonline.hu, Fotó: Czímer Tamás)

Megtaláltuk Dorog új chill-parkját, amelyben a bányászat is szerepet kapott

A bányászváros egyik frekventált helyszíne szépült meg. A bányászati miniverzum körüli területre szinte rá sem lehet ismerni.

Átadták Dorog új parkját, amelyet a bányászváros jeles bányásmérnökéről, Hantken Miksáról neveztek el. Dorog a belterületi zöld infrastruktúra fejlesztés pályázaton elnyert összegből egy merőben más arculatú, ám környezetbe illő és egyben modern parkot valósított meg. Az új dorogi park hamarosan a bányász hagyományok központja lesz.

Az új dorogi park, a Hantken Miksa Park

Dorog a TOP-Plusz pályázaton mintegy 500 millió forintot nyert el néhány éve zöld infrastruktúra fejlesztésre. Ezen belül játszótérfejlesztés, faültetés és többek közt a Reimann Bányászattörténeti Miniverzum melletti terület rehabilitációja, újragondolása és zöldítése is szerepelt.

A parkot december 5-én, pénteken adták át hivatalosan, az ünnepi eseményt a Reimann Bányászattörténeti Miniverzumban tartották, ahol beszédet mondott **Erős Gábor** országgyűlési képviselő, **Dr. Szerencsés Gergely**, a vármegyei közgyűlés elnöke és **Tittmann János** polgármester.

A park a bányásmúlthoz és a természethez is kapcsolódó tematikájú, mint a megnyitón Dr. Szerencsés Gergely, a vármegyei közgyűlés alelnöke kiemelte. A zöldfelületek, a terület közepén kialakított, kék megvilágítású díszmedence nyugalmat áraszt, míg a főút felől a parkba vezető lépcsőkön, köveken földtani, bányászati fogalmak kaptak helyet: minden lépcső egy-egy földtörténeti kort szimbolizál. Utalva ezzel Hantken Miksa Dorogi-szénmedencebeli földtani munkáira, amellyel előre vitte a terület széntermelését.

A park területén pedig „beszélő kövek” mesélnek a bányászatról, Dorog bányásmúltjáról. A területen zöldfelületek, virágos szigetek teszik még „élőbbé” a környezetet. Így változott meg Dorog bányászközpontja. Az egykori bányászépületek körüli terület teljesen megújult az elmúlt években. Mint megírtuk: az első lépések egyike volt a Reimann Bányászati Miniverzum megnyitása. Ezután a terület melletti Fortuna sörözőt bontották el, hogy megnyíljon a terület a parkosításhoz. Azáltal nyitottabb, szellősebb lett a terület. A parképítéssel párhuzamosan a Miniverzum mellett futó 111-es, azaz Esztergomi utat is felújítják. A Reimann-altáró is új funkciót kaphat a jövőben: életvédelmi létesítménnyé alakítaná át az önkormányzat.

Erős Gábor országgyűlési képviselő kiemelte: Dorog mindig is büszke volt bányásmúltjára, amelynek Hantken Miksa ikonikus szereplője. Bejelentette: hamarosan a városi bányászati emlékmű is ebbe a parkba kerül át, amely a dorogiaknak és a bányásmúlttal rendelkező térségnek új közösségi tere lesz a jövőben.

Tittmann János Hantken Miksa életútját részletezte, emellett megköszönte az országgyűlési képviselőnek a beruházások összegéért való közbenjárását, illetve a tervező és kivitelező cég, a Zen4 Kft. munkáját.

(Forrás: 24 ÓRA, Feleki Marietta)

A Mecsekben, a föld alatt több tízezer bányász dolgozott valamikor

Szent Borbála napján megemlékezést tartott a Bányászok Érdekvédelmi Kulturális Egyesülete a Budai vámi Szent Borbála-szobornál. Az esemény a mecseki bányász hagyományok előtt tisztelgett, és egyben a bányász közösségek összetartozásának ünnepe is volt.

Fotó: Sándor Judit

Szent Borbála a bányászok, valamint minden veszélyes munkát végző ember védőszentje. Baranyában, ahol egykor több mint húszezren dolgoztak a Mecseki Szénbányánál, és a csúcsidőszakban közel tízezren a Mecseki Ércbányászati Vállalatnál, a bányásznap ma is különös jelentőséggel bír. A megemlékezés nemcsak tisztelgés volt a múlt előtt, hanem annak a közösségi összetartásnak is a kifejezése, amely generációkon át jellemezte a bányászcsaládokat.

Az ünnepségen **Dr. Hoppál Péter** országgyűlési képviselő, kormánybiztos mondott beszédet.

Hoppál Péter közölte, száz esztendeje, hogy felszentelték itt, a dombok tetején a Szent István-aknát – azt az aknát, amely a maga korában a világ technikai csúcsát jelentette. Felidézte, hogy 25 esztendeje, 2000 januárjában jött fel az utolsó csille a felszínre a mecseki bányákból, és néhány hét múlva az 1986 februári vasasi bányaomlásra emlékezünk majd. Voltak, akiket már nem tudtak élve kihozni a föld mélyéről, tizenegy bányász hős vesztette ott életét. Ezért különösen fontos, hogy a bányász hőseket – a név szerint ismerteket és a névteleneket is – évszázadok óta, Borbála napján főhajtással idézzük meg – tette hozzá.

A parlamenti képviselő beszélt arról is, hogy amikor erre az energiahordozóra – a szénre – épült minden, akkor városok, városrészek nőttek ki a semmiből, háztartások, gyárak,

egész iparágak jöttek létre. De mellette 1955-től a '90-es évek közepéig az uránérc szolgált a magyar ipart és a magyar háztartásokat. Ezek biztosították huszadik századi életminőségünket. Többek között így folytatta:

Ma azonban azt üzeni nekünk a múlt, hogy az egy lábon állás soha nem jelent valódi biztonságot. A bányák bezárása után meg kellett tanulnunk a több lábon állást, a diverzifikációt. Ma mérnökök, kutatócsoportok, egyetemek, minisztériumok dolgoznak azon, hogy a magyar háztartások, az ipar és az intézmények biztonságos, kiszámítható energiaellátást kapjanak – atomenergiából, gázból és egyre inkább megújuló forrásokból – hangsúlyozta. (Forrás: bama.hu)

SZENT BORBÁLA
a bányászok
védőszentje

Oroszlány

Csendes tiszteletadás Szent Borbála napján

December 4-én, a bányászok védőszentjének, Szent Borbálának-ünnepén az Oroszlányi Bányászati Múzeum méltóságteljes, csendes megemlékezéssel tisztelt a bányász közösség előtt.

A jeles nap alkalmából az intézmény képviselőjében Mike István, a múzeum vezetője helyezte el a megemlékezés koszorúját a Szent Borbálát ábrázoló szobornál. A védőszent tisztelete évszázadok óta meghatározó a bányász közösségek életében. A hagyomány szerint Borbála különösen azokat oltalmazza, akik munkájuk során a föld alatt, váratlan veszélyeknek kitéve dolgoznak. A bányászok védelmébe vetett hit jeleként a bányabejáratoknál és a munkahelyek közelében is gyakran elhelyezték képmását, bízva abban, hogy Borbála majd megóvjá őket az omlásoktól, robbanásoktól és minden hirtelen bekövetkező szerencsétlenségtől.

Ez a koszorúelhelyezés nem csupán egy rövid ünnepi gesztus, hanem mély tisztelgés mindazok előtt, akik fáradhatatlan munkájukkal meghatározó módon járultak hozzá Oroszlány közösségének és a térség gazdaságának fejlődéséhez. Az efféle megemlékezések hozzájárulnak ahhoz, hogy a gazdag bányász hagyományok továbbra is élő és eleven részei maradjanak a város kulturális örökségének, és segítik azok átörökítését a jövő generációi számára.

(Forrás banyaszatimuzeum.hu)

Megemlékezés Jánosi Engel Adolf mellszobránál

Borbála napján, december 4-én, hagyományosan a bányászok védőszentjére emlékezünk. Komló Város Önkormányzata és a Komlói Honismereti és Városszépítő Egyesület közös szervezésében tartottak megemlékezést és koszorúzást a Városház téren álló Jánosi Engel Adolf mellszobornál.

Borbála napja országszerte a bányászok tiszteletének ünnepe: ezen a napon az egykori bányásztelepülések lakói és szervezetei emlékeznek meg erről a veszélyes, áldozatokkal teli hivatásról.

Komlón, a Borbála-napi megemlékezések helyszínei közül az első a Komlóverzum Látogatóközpont, Városi Könyvtár és Muzeális Gyűjtemény előtti tér volt, ahol Jánosi Engel Adolf

mellszobra emelkedik. Kult Zoltán, a Komlói Honismereti és Városszépítő Egyesület tagja beszédében felidézte a szobor létrejöttének történetét, valamint méltatta a város bányászatának meghatározó alakja, Jánosi Engel Adolf munkásságát.

A megemlékezésen a résztvevők közösen idézték fel a város bányásmúltját, a mélyművelés küzdelmes időszakait, valamint tisztelettel hajtottak fejet mindazok előtt, akik életüket adták a föld mélyén végzett munkáért.

A rendezvény végén helyi politikai és civil szervezetek helyezték el koszorúikat a mellszobornál, kifejezve tiszteletüket és megbecsülésüket a város bányász közössége iránt.
(Forrás: Komlói Újság)

Ökumenikus Istentisztelet a Sziklatemplomban

Az OMBKE Bányászati Szakosztályának Budapesti Helyi Szervezete ünnepi ökumenikus Istentiszteleten emlékezett meg Szent Borbáláról, a bányászok, kohászok, tűzérek, építészek, tűzszerészek, ágyú- és harangöntők védőszentjéről. Az esemény helyszíne a budapesti Szent Gellért téri, Sziklatemplom volt. Az Istentiszteleten katolikus részről Csóka János atya, házfőnök, templomigazgató celebrált a szentmisét, evangélikus részről Dr. Sárík Eszter lelkész, református részről Tanító Péter felvidéki lelkész hirdetett igét. Képeink az Istentiszteleten készültek:

***Előadásokat tartottak, emlékhelyeket kerestek fel
Programokban gazdag esztendőt zárt a borsodi nyugdíjas
baráti kör***

Az OMBKE Szénbányászati Szakosztály Borsodi Helyi Szervezet Nyugdíjas Baráti Köre 2025 december 4-én, Szent Borbála-napján tartotta meg évzáró összejövetelét. A rendezvényen a csoport elnöke foglalta össze a kör legfontosabb 2025. évi eseményeit, melyek közül a saját szervezésűek keretében előadásokat rendeztünk, júniusban busszal bányászati kiállítóhelyeket, szeptemberben a 75. bányásznapi alkalmából emlékhelyeket kerestünk fel.

Az év során remek előadások hangzottak el, az alábbi előadóktól és címmel:

Januárban Dr. Lénárt László - A Bükk karsztja, vizei, barlangjai természeti és társadalmi értékük, hasznosításuk, védelmük címmel;

februárban Dr. Benke László - Az akadémia menekülése Selmecről, az első soproni évtizedek; márciusban Dr. Böhm József Csc - A „selmeci kérdés” lezárása és a megbékélés címmel tartott előadást.

Áprilisban az előadó Alvári Ferenc volt, előadásának címe: Az „első” kottás daloskönyv megszületése az NME-n;

Májusban Dr. Szabó Imre professzor emeritus - Zagytározók kialakítása, tönkremenetelek;
júliusban Dr. Földessy János professzor emeritus - Sorsod Borsod;
októberben Dr. Virág Zoltán - Végeselem módszer alkalmazása a bányagépészetben
témakörökben adott elő.

Szeptemberben Miskolcon az egykori Bányakapitányság és a volt Borsodi Szénbányák Igazgatóság épületének falánál lévő emléktábláknál, valamint a hajdani Ózdvidéki Szénbányák

putnoki, királdi, farkaslyuki emlékhelyeinél helyeztük el a megemlékezés koszorúját. Az utóbbi helyek kiválasztásának különösen fontos aktualitást adott az, hogy a putnoki nagyipari szénbányászat 25 éve szűnt meg.

Novemberben - kis közösségünk hagyományait követve - az előző évzáró óta elhunyt tagtársainkról emlékezett meg életútjukat felidézve a csoport elnöke.

December 4-én az elnök beszámolójában köszönetet mondott az OMBKE-nek a buszos rendezvényekhez nyújtott támogatásért, a borsodi kohász testvérszervezetnek a baráti együttműködésért, Morvai Tibornak a hírközlésért, és mindazoknak, akik segítették a csoport életét.

A beszámolót hidegtálas ebéd és kötetlen jó hangulatú baráti társalgás követte.

Az összejövetelről Balázs Sándor készítette a képeket.

Dr. Ferencsin Imre Mihály
baráti társasági elnök

Hozzászólás helyett

„60 éves az algyői mező” – megemlékező szakmai nap

Az OMBKE Kőolaj- Földgáz- és Vízbányászati Szakosztályának Alföldi Helyi Szervezete 2025. november 28-án szakmai napot szervezett az algyői faluházban. Annak okán, hogy a tartalmas szakmai előadások utáni hozzászólás a további program megzavarását jelentette volna, jelen formában osztom meg néhány gondolatomat.

Mindenekelőtt megköszönöm az egyesület illetékes szervezete, annak vezetője, *Pugner Sándor* szervező munkáját, a meghívást, a Szegedi Üzem korábbi vezetőjének, a rendezvényt „levezenylő” *Oláh Károlynak* a fáradozását, a jól felkészült előadók prezentációját, a résztvevők jelenlétét!

Öröm volt számomra, hogy a hazai olajbányászok gondját viselik a szakmai múltnak, visszaidézik az egykori erőfeszítéseket, büszkéek annak eredményeire!

Ahogy mondani szokták: „a kor nem érdem, hanem állapot!” Ennek megfelelően némi önsajnálattal voltam jelen a szakmai napon, mert már az algyői kőolaj- és földgáz lelőhely – mely a kutak, a felszíni létesítmények megépítése után „algyői mezővé” avanszált – felfedezését megelőzően, már 1962-től az olajipar szolgálatába álltam. Így módom volt az elsőtől a 60. évfordulóig minden alkalommal a megemlékezők között lenni. Mint korábban, úgy most is számos, az algyői mezővel kapcsolatos egykori „emlék” jutott eszembe. Ezek közül néhányat, a teljességre törekvés és a fontossági tényezők igénye nélkül említek meg.

1965-ben – nem utolsó sorban a felfedezés által indokolva – az alföldi olajipari „egységes földtani szervezet” létrehozásával engem is a Nagyalföldi Kőolajtermelő Vállalattól (NKV) az OKGT Alföldi Kőolajfűrészi Üzeméhez (AKÜ) helyeztek át. Ugyanakkor – hasonló indoklással – *dr. Somfai Attilát* kinevezték Szegedre területi főgeológusnak. Helyére, a megüresedett Kutatás-geológiai Operatív Osztály vezetői munkakörbe kerültem. Meglehetősen „mély, olykor zavaros volt a víz”, melyben gyorsan kellett megtanulnom a többé-kevésbé már úszni tudók között fennmaradni.

A hazai olajiparban töltött évtizedeim alatt az 1966 és ’71 közötti „mozgalmas” időszak eseményeihez, feladataihoz csak az 1990 és ’95 közötti volt hasonlóan emlékezetes. Persze az előbbtől lényegesen eltérő jellegű volt az NKFV vezetőjeként az olajipar szerkezeti-működési rendszerének átszervezésében – olykor erős ellenszélben – részt venni, majd a „dicstelenül” véget ért MOL Rt. vezérigazgató-helyettesi munkakört betölteni...

Nehéz, mondhatni lehetetlen az algyői felfedezés sikerét követő állami elvárásokat, azok teljesítésével kapcsolatos feladatokat, azok megoldását jól érzékelhető módon jellemezni!

A felszíni geofizikai – főként szeizmikus – mérések alapján kitűzött fúrások közül – a már elvileg 1964-ben rögzített helyű – Algyő-1, ill. utána a -2, -3, -9 elmélyítése befejeződött 1965-ben, de csak ’66-ban fejeződött be az Algyő-4, -5, -7 számúaké. Erőltetett ütemben kellett a kutatást folytatni, majd a termeléshez kutakat fúrni, kiképezni, hiszen a felfedezést követően 5 év múlva már évi 1 Mill. t kőolaj kitermelése feladatát tűzték elének az állami illetékes szervek! Ezt jellemzi, hogy 1967 és ’71 között 270 db kutató-feltáró mélyfűrészt, és 8 db vízkutat mélyítettünk Algyőn! Előfordult, hogy ebben az időben az AKÜ állományában kb. 45 db fúró- és lyukbefejező berendezés dolgozott folyamatos műszakban. Ezek aktuális munkájával, a programokkal ugyancsak folyamatosan, éjjel-nappal tisztában kellett lenni, egy felmerült

problémára azonnal reagálni kellett, hiszen – mint mondták – „a berendezés nem állhat”! A maihoz hasonló számítástechnikai eszközökről hallani sem lehetett. Egy-egy fúrás, kút legfontosabb – geodéziai, geológiai, műszaki (csőrakatok, cementezés stb.) tervezett, majd tényleges paramétereit, a geofizikai interpretációs, rétegvizsgálati stb. adatokat (máig meglévő) noteszekben rögzítettem, a berendezésektől érkező geoműszaki jelentések alapján – mint „operatív” osztályvezető – napról-napra aktualizáltam. Így álltak rendelkezésemre a végrehajtandó műveletek irányításához, kivitelezéséhez szükséges információk. (Az akkori főnököm, *dr. Vándorfi Róbert* ugyanígy járt el, nem lehettem nála kevésbé jól informált...) Ez az adott berendezésszám mellett nem volt egyszerű feladat.

A '60-as évek végére rendelkezésre állt az az adathalmaz, mely lehetővé tette, hogy elkészüljön a „Magyarország szénhidrogén telepei” (könyv-) sorozat első, ALGYŐ c. több, mint 400 oldalas, 64 melléklettel (földtani szelvények, térképek) rendelkező, az AKÜ munkatársai által összeállított OKGT-kiadvány. (Felelős szerkesztő: *dr. Dank Viktor*; lektorok: *dr. Szalánczi György* és *dr. Vándorfi Róbert*; írta: *dr. Völgyi László, Suba Sándor, Balla Kálmán, dr. Csalagovits István*; a szelvényeket, térképeket szerkesztette: *Pintér László, dr. Grónay Istvánné, Fábíán Gyula*.) Ez egyebek mellett összefoglalta a felső-pannóniai rétegek geológiai leírását, azonosítását, a telepek elnevezését, tartalmát, jellemzőit stb., ami egy készletszámítás elkészítésének alapját képezte. Így az egyik pillére volt az ún. „generáltervnek” is, melyet – természetesen a „kor” olajipari szemléletének megfelelően – a Szovjetunióban (VniNeft Intézetben) készítettek. Az általuk végzett anyagmérleg-számításra alapozott művelési terv nem bizonyult sikeresnek. A megfelelő korrekciókat hazai szakemberek (OKGT, NKfV, OGIL) hajtották végre.

Ahogy az említett földtani tanulmány foglalkozott először összefoglalóan az algyői lelőhellyel, úgy az ugyancsak ezzel foglalkozó első tudományos igényű munka – egyben itthon újszerű eljárás – *dr. Heinemann Zoltán* nevéhez kötődik, aki – egyes hazai olajipari vezetőknek a munkásságával kapcsolatos, részben politikai indíttatású egyet nem értése miatt a '70-es években pályázat útján a Leobeni Egyetem professzora lett. Már a '60-as évek második felében általa az Algyő-2 telep egy szegmensére végzett matematikai szimuláció volt az első hazai sikeres modellszimuláció. Itt használták először az általa fejlesztett numerikus szimulátort is. (Ennek eredményeit 1971-ben Bécsben az 1. Nemzetközi Reservoir-mechanikai Konferencián is bemutatta, ahol az amerikai előadások mellett ez az egyetlen magyar előadás hangzott el...) 1971-ben az NKfV Földtani Főosztálya megszervezésére, vezetésére kaptam megbízást, miután előírták (NIM, KfH), hogy minden bányavállalatnak kötelező „földtani szolgálatot” fenntartania. 1965-ben az NKV-től az AKÜ-höz történő „odaszervezést”, „egységesítést” visszafordítva kellett megvalósítani. Sokkal nehezebb volt, mint az előző. Elkezdődött, de – részben vállalatvezetői szándék és szakemberhiány miatt – sohasem fejeződött be az NKfV-nél, „Közép-Európa legnagyobb bányavállalatánál”.

Sok egyéb előírás (8/1971. sz. NIM-KfH rendelkezés, a földtani szolgálatok kötelező feladatai stb.) mellett célul tűztem a soktelepes algyői rétegsor közetpórusai tartalmának, ill. azok változásának ellenőrzését. Feltételeztem, hogy sokszáz fúrás által harántolt, több tucatnyi, egymáshoz közeli, eltérő időben művelt, ezáltal eltérő pórus-nyomású telepek mélységében a kutak cementpalástja meghiúsodhat, a lyukfalhoz, ill. a réteghez történő tapadása hiányos lehet, vagy hiányossá válhat, ami a telepek között fluidum (főleg gáz-) átáramlásához vezethet.

Ez a művelés irányítóit (mint a „kitermelés művészete” szakembereit) megtévesztheti, miután ők a béléscsővön kívüli gyűrűs teret – függetlenül a rétegek közti távolságától – tökéletesen zárónak tételezték fel. Az esetleges átáramlás kimutatására a kőzetek pórusaiban elhelyezkedő gáz- és folyadék fázisú közeg radioaktív karotázs-szelvényezéssel történő elválasztásának lehetősége nyújtott segítséget. A feladat megvalósításához az AKÜ geofizikus szakmérnökét, *dr. Szilágyi Endrét* sikerült megnyernem, azaz „átcsábítanom” az NKFV-hez. Ő – szerintem – akkor az országban az agyagos, aleuritos homokkő tárolók legjobb kvantitatív interpretátora volt. Ígéretemnek megfelelően csoportvezetővé szerettem volna kinevezni, azonban ehhez a vállalat személyzeti főnöke nem járult hozzá, mert nevezett templomba járt... Nem sokkal ezután elhagyta a vállalatot, a vízügyhöz távozott... Távozásával – mint ahogy korábban, majd később is – ismét elhagyta az olajipart egy speciális szakterület legjobb szakembere...

Minden szakmának, így a kőolajipari szakmának, azon belül a szénhidrogén-bányászatnak is megvannak a nélkülözhetetlen specialistái: a geoszakemberek, az olaj- és gázmérnökök, a rezervoár-mérnökök. A kivitelezőknél szintén specialisták (fúrómérnök, iszapvegyész stb.) szükségesek. Az ilyen specialisták értékét sokan nem tudják értékelni, noha a munkájuk gazdasági jelentősége a CH-bányászatban meghatározó. Mellettük mindenhol kiegészítőként jelen vannak olyan (pl. jogi, pénzügyi-közgazdasági, humán stb.) nem nélkülözhető, de a termék előállításában nem a meghatározó szerepet betöltő szakemberek is, akik a termék piacra jutását, gazdasági eredményességet stb. segítik, egyengetik. (Természetesen egy bankban a pénzügyi-, közgazdasági-, vagy egy ügyvédi irodában a jogi- és nem az olajipari végzettségű szakember viszi a „prímét”. Ott az utóbbi – speciális esetben legfeljebb szakértő lehet...) Ezt sajnos nem mindig látták az illetékesek az olajiparban (sem). Remélem, hogy az algyői szakmai napot megelőző napon (november 27.) a MOL Nyrt. rendkívüli ülésén elfogadott szervezetben az „Upstream” társaság vezetői erre szintén figyelemmel lesznek, és megfelelő menedzseri képességgel rendelkező olajipari szakember kap megfelelő vezetői pozíciót.

Talán érthető, hogy az ünnepi ülésen – csupán a szűkebb szakmai képesítemem miatt is – nagyon tetszett *Kis Balázs* előadásában a *kutatási-, általános- és rezervoár-geológiai kép* bemutatása kapcsán az egykori regionális földrajzi viszonyok, üledékképződési folyamat, egy-egy fluidumtárolóban az áramlási lehetőségek, korlátok bemutatása. Ez – 30 éves „távollétem” után – újszerű volt számomra, hiszen „akkor, a mi időnkben” a rezervoár-szakemberek főként a tároló rétegekre, a kőzetek paramétereire, a CH-telepekre és azok közvetlen környékére koncentráltak, pl. a talpi/peremi víz utánpótlására vonatkozó információkat nem kaptak. (Így fordulhatott elő, hogy egy tucatnyi lefúrt, kiképzett vízbesajtoló kútra nem volt szükség a dél-nyugati szárnyon...) Ugyancsak alátámasztva láttam az egykori egyik törekvésemnek, a felszíni geofizikai mérések (szeizmika!) alkalmazása (esetleges) szükségességét a szigorúan vett kutatási fázist követően is. Másfél kutatófúrás árán – anno – a „mezőn belüli” 2D-s szeizmikus mérésekkel olyan geológiai képet sikerült kialakítanunk Szeghalmon, amire – ha korábban került volna sor – az 52 db kutatófúrás felének a lemélyítését meg lehetett volna takarítani! Ugyanakkor az ez alapján kialakított geológiai modell nagyon jó, sőt jobb alapot nyújtott a műveléstervezéshez, a kúthálózat kijelöléséhez, mint amilyen az un. kutatási zárójelentésben szerepelt. Már – ugyancsak a termelési fázisban – hasonlóan sikeres volt a szeizmika alkalmazása Kiskundorozsmán, ahol – ennek figyelembevételével – az első hazai vízszintes fúrást is elmélyítettük. Ez vízbe sajtoló funkciót kapott, és annyi vizet „nyelt el”, mint a korábbi

5 besajtoló kút összesen... Ezzel indult el a „vízszintes” (vagy egyéb, pl. réteg- stb. irányultságú) fúrások/kutak lemélyítésének siker-sorozata (pl. Algyő-13 telepre), amit fúrástechnikai bravúrnak, művelés-technológilag kihozatal-növelő eszköznek tekinthetünk. Az előadásban elhangzottak is alátámasztják, hogy helytelen volt egykor a „kutatósi/feltárási fázisok” alapján elhatárolni az eszközök, módszerek használatát: mindenkor az adott feladat, a megoldandó probléma figyelembevételével célszerű azokat alkalmazni.

Id. Ősz Árpád aprólékos gonddal mutatta be az *algyői kútkitöréseket*, azok bekövetkezésének ismert, vagy feltételezett tényezőit. Rámutatott, hogy nem „szükségszerűen” következnek be a kitörések! Nagyobb szakmai tudással, odafigyeléssel, megfelelő eszközökkel, jó minőségű anyagok használatával elkerülhető a havária kialakulása. Elkerüléséhez valamennyi tényező folyamatos megléte szükséges. A nagyszámú fúró-, lyukbefejező-, kútjavító berendezés egyidejű, koncentrált használata próbára teszi az irányító szakemberek képességét a megelőzés során, majd a bekövetkezett „eseménynél” embertpróbáló helytállást, leleményességet igényel. Az egykori tapasztalatom szerint a '60-as évek második felében főként a téli időszak, azon belül a karácsonyi-szilveszteri napok voltak „veszélyesek”. Ezért azokat a berendezéseknél, ahol nem állt fenn a havária kialakulásának veszélye, ott ebben az időben csak állandó ügyletet tartottak, amit szűrőpróba-szerűen ellenőriztünk.

Cservák Ferenc a földalatti gáztárolás jelenlegi helyzetét mutatta be. Ennek során élénken jelent meg előttem egy 40-45 évvel ezelőtti esemény: az NKFV Szegedi Üzemének műszaki-gazdasági tervét tárgyaltuk, amikor az „üzemi csapat” vezetője, *dr. Valastyán Pál* az algyői Maros-telepek egyikének letermelését követő bizonytalan lehetőségekről, teendőkről tett említést. Nem kellő határozottsággal, de azt javasoltam: „tároljatok benne földgázt”. Pali így reagált: „nem is rossz gondolat”. Örülök, hogy a kézenfekvő lehetőség realizálódott, és az algyői stratégiai földgáztárolás jelentősen hozzájárul a hazai ellátás biztonságához.

Az előadást hallgatva ugyancsak eszembe jutott a gáztároló rétegek tárolóképességének és a „be-/kitároló” kutak ellenőrzésének kérdése. Ahogy lyukas fazékból is kifolyik a víz, úgy a felülről (pl. kúthibák miatt) nem zárt tárolóból is elszökhet a gáz egy része, ami nem várt helyen megjelenhet. (Hajdúszoboszlón a '70-es évek elején fúrasi/kútkiképzési gondot jelentett a felszínhez közeli laza homokkővekbe történt „gázátfejtődés”, ami az 1961 augusztusában bekövetkezett Hsz-36. sz. kutatófúrás kitörése révén jött létre, és a '70-es években a Hsz-59. sz. fúrás mélyítése során súlyos kitöréshez, a berendezés elvesztéséhez vezetett. A pusztaföldvári Pf-59. sz. kútból béléscső-meghibásodás miatt felszín alatti kitörés révén kb. 1 Mrd m³ kevert földgáz áramlott át 280-450 m közötti mélységben lévő laza homokkővekbe. A szanki mezőben hasonló kellemetlen példa említhető.

Az előadásokat *Takács Gábor* „Az algyői termelés jelene” c. – reálisan optimista hangvételű – előadásával zárta. Megnyugtató, hogy a múlt és a jelen ismeretében kijelenthető, hogy a 60 éves múlt ellenére is van még jövő! Mindezekre (az én „hallucinációm”) szerint igaz *dr. Gyulay Zoltán* professzor mondása: „Az olajmezők nem halnak meg!” Eme filozofikus gondolat figyelembevételével: hogy is „halhatnának” meg, hiszen az olaj- és/vagy földgázmezők alapvető elemének, a „telepnek” az évmilliók alatt végbement – valószínűleg még be sem fejeződött – kialakulásához (keletkezés, migráció, felhalmozódás csapdában) viszonyítva a mi beavatkozásunk pillanatnyi idő töredéke alatt történt meg, ezáltal a rétegekben történt

„drasztikus rombolásnak” tekinthető. Így a „kitermelés” befejezését (abbahagyását!) követően a természet regenerálódása, a rétegekben a nyomás-differenciák következtében létrejövő „szivárgások” útján végbemenő, a stabilizálódáshoz közeli állapothoz vezető regenerálódás – emberi-történelmi idő-mértékben – sok időt vesz igénybe. Így Takács Gábornak, mint a Szegedi Üzem jelenlegi/új vezetőjének még van elegendő ideje a „mező élete” végéig, akár a másodlagos, harmadlagos, vegyszeres vagy akármilyen művelési eljárás alkalmazásának az irányítására... Sok sikert kívánok hozzá neki és a munkatársainak!

A rendezvényről az előadások meghallgatása után a bennem kialakult, egyértelműen pozitív benyomásaim mellett (és a komolytalan/nak tűnő/ gondolatok után) van egy-két – némileg kritikus – megjegyzésem is. Ha azt vesszük figyelembe, hogy egy szakmai szervezet a tagok részére rendezett megemlékezésén vagyunk jelen, a résztvevők létszáma akár szépnek is tekinthető volt. Kevésbé fogadható el ez, tudván, hogy az ország (valószínűleg mindenkori) legnagyobb kőolaj- és földgáz mezőjéről van szó, ahol 60 év után még folyik a termelés, és emellett a hazai földgáz-ellátás szempontjából fontos szerepet tölt be a gáztárolást tekintve. Tehát így már kevésbé lehetünk elégedettek. Még akkor sem, ha a Magyar Geofizikusok Egyesülete szintén tartott korábban egy megemlékezést, sőt, egy üzemi rendezvényre is sor került. Éppen ez a „szeparáltság” jelzi, hogy a „szakma” igényelte volna, de miután elmaradt a központi szervezés, igyekezett pótolni a „gazda” e téren (is) elvárható gondosságát. Nem a tíz évvel korábbi, az 50. évforduló alakalmával – az eseményhez méltó módon megrendezett – ünnepi eseményre gondolok, ahol személyesen jelen volt a MOL Nyrt. elnök-vezérigazgatója is, de a meg (nem) történt megemlékezésnél „nagyobb” igen... Remélem, hogy a már 34 évvel ezelőtt (1991. aug.) *dr. Bakay Árpád* energetikai helyettes államtitkár által kért, az NKfV és a Dunai Finomító vezérigazgatói által közösen javasolt szervezeti formához hasonló, 2026-ban létrejövő „Upstream Rt.”-ben lehetőség lesz erre is.

Dr. Szalóki István

Fotó: Kardos Tamás

Dr. Szalóki István okl. bányageológus-mérnök 1962 és '65 között az NKV-nél gyakornok, majd csoportvezető, 1966 és '71 között az AKÜ/NKFÜ-nél osztályvezető, 1971 és '91 között az NKfV-nél főosztályvezető, bányászati főmérnök, vezérigazgató, 1991 és '95 között MOL Rt. igazgatósági tag, vezérigazgató-helyettes, az Upstream vezetője.

1996-2002 között a Geo-Petro Kőolajipar Tanácsadó Bt. ügyvezetője. 1996-ban a Munkaügyi Hivatal előnyugdíjazta.

Az olajipar átszervezése során a jogilag kétszintű szervezeti formát preferálta.

Energiatakarékos villamos autó?

A reklámok és a gyártók marketing állítása szerint: igen, mind ilyen. Ám ha belegondolunk, villamos áram a természetben nincs. Elő kell állítanunk. Ha a megszokott módon magas energiasűrűségű fossziliákból állítjuk elő, akkor is az egyik legkisebb energiasűrűségű energiahordozóhoz jutunk. Mégis nem titkolt vágyalmunk a teljes (?) elektrifikáció. Hiszen, ha korlátlanul elő tudnánk állítani a villamos áramot, például a magfúzió technológiájával, akkor ez az elképzelés rendben is lenne. Ám az elmúlt 70 esztendőben folyamatosan próbálkozva sem jutottunk közelebb a kereskedelmi méretű fúziós erőmű prototípusához sem. A városi közlekedés zsúfoltsága, erős zaj és légszennyezése mégis arra késztet sok országot, hogy villamos útra terelje a kötött, illetve a szabad pályás forgalmat is. Ráadásul ezzel a megoldással valószínűleg a városi hősziget melege is enyhülhetne, ha a felhasználható villamos energia előállítását a lakóhelyüinktől megfelelő távolságra számúznánk. A célközelség érdekében azonban nemcsak a robbanó motorokról kellene lemondanunk, hanem az üzemanyagcellás technikáról is, hiszen az is 40% hulladék hőtermel (táblázat). A villamos autók belterének temperálása jóval kisebb hőszigetet okozhat.

Táblázat

Primer energia	Energia forrás	Fajlagos energia tartalom		Energia felhasználási hatásfok	Primer energiára vonatkoztatott hatásfok
		MJ/kg	kWh/kg	%	%
Kőolaj	Benzin ^{1*}	47	13	25	25
	Gázolaj ^{1*}	46	12,8	35-45	35-45
Földgáz	CNG	55,5	15,4	25	25
	LPG	50,3	13,9	25	25
	Szürke hidrogén motoros ^{1*}	143	39,7	25	4
Fosszilis villamos áram	Ólom akku ^{3*}	0,14	0,04	90	12
	Ni-cd akku	0,14	0,04	90	26
	Li-Ion akku ^{3*}	0,58	0,16	90	27
	Li-Polimer akku ^{3*}	0,72	0,2	90	27
	Na ion akku ^{3*}	0,27	0,075	90	26
Napfény	Napárammal töltve	0,12	0,032	90	2,6
	Zöld hidrogén cellás ^{2*}	0,12	0,032	60	2

^{1*} Robbanó motorral (nem véve figyelembe a nyersolajból való kihozataalt...)

^{2*} Tüzelőanyag-cellával

^{3*} Tisztán villamos autó

A személygépkocsi-hajtások energetikáját primer energiahordozók alapul vételével bemutató táblázatunk lehangoló adatai nem véletlenek. Hiszen pl. a zöld hidrogént „zöld” árammal termelhetjük, drága ivóvízből, melyet először sok-sok energia befektetésével meg kell tisztítanunk minden más molekulától, ami nem H₂O. Ha viszont tisztán elektromos autót választunk, akkor kicsit riaszthat bennünket a nagy tömegű, hamar (3-4 év) cserélendő akkumulátor. Nagy tömeg szükséges a hosszú hatótáv miatt, de azért is, mert mint a táblázatból látszik igencsak kicsiny áramsűrűséget tölthetünk bármelyik típusba.

Persze, ha az újdonság ereje és az állami támogatás mértéke lenyűgöz bennünket, városi autóként kipróbálhatjuk. Főként akkor, ha saját napelem parkunk van. Hiszen számos jó tulajdonsága város lakó társainkon is segít. A teljes és hiteles tájékozódás érdekében azonban meg kell említenünk, hogy a légszennyezés két fontos összetevője, az aszfalt koptatásából származó por és a gumipor továbbra is fennmarad, még gumiaszfalt alkalmazásával is. Végül, mint minden modern technikához, az elektromos autózás eszközeihez kb. 60 olyan kémiai elemre van szükségünk, melyek bányászata, előállítása és feldolgozása sok-sok energiát igényel. Ezt viszont megtermelni csak a megfelelően nagy energiasűrűségű fossziliákból és nem a megújulókból éri meg. A tisztán villamos autó tehát semmivel sem energiatakarékosabb, mint robbanó motoros társai. Sőt...

Livo László

(Részletek a www.energiaakademia.lapunk.hu honlapon.)

Elhunyt Bobok Elemér, a Miskolci Egyetem professzora

Morvai Tibor levelezési listáján olvastuk:

Kedves Listatársaim!

Köszönettel továbbítom listatársunk – Dr. Szunyog István – levelét. A mellékletet itt találjuk:

Kedves Tibor!

Szomorú szívvel adom a listák olvasói tudtára a Műszaki Föld- és Környezettudományi Kar, valamint a Bányászat és Energia Intézet részéről, hogy Dr. Bobok Elemér, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, a Miskolci Egyetem Szent-Györgyi Albert-díjas, nyugalmazott professzora 2025. december 4-én, életének 88. évében elhunyt.

Bobok Professzor úr évtizedeken keresztül meghatározó szereplője volt az egyetemi oktatásnak, először a gépész, majd a bányász karon. Hallgatók százai sajátították el az áramlástan, a speciális kőolaj- és földgázbányászati áramlástan, a műszaki hőtan, a megújuló energiák és a geotermikus energia témaköreit. A geotermikus szakmérnöki képzést is professzor úr alapította meg a Miskolci Egyetemen. Számos egyedülálló szakmai könyv (pl. Áramlástan bányamérnököknek, vagy az Elsevier kiadó gondozásában megjelent Flow and Heat Transfer in Geothermal System) jelent meg kézírataiból. Tudományos munkássága kiemelkedő, a Magyar Tudományos Akadémia elismert professzora volt.

Nyugdíjba vonulását követően professor emeritusként hosszú évekig segítette a geotermikus szakmérnök-képzést, több tantárgy jegyzőjeként és oktatójaként.

Nyugodjék békében!

A Miskolci Egyetem, kiváló professzorát saját halottjának tekinti és emlékét kegyelettel megőrzi.

*Meg is fogod találni a lelkemet,
És benne egész letisztult szép gyöngéd szeretetem.
Ha lehet, töröld le könnyeidet,
És ne sírj azért, mert annyira szeretsz engem!*
(Szent Ágoston)

Mély megrendüléssel tudatjuk mindazokkal akik ismerték és szerették, hogy

Dr. Bobok Elemér

a Magyar Tudományos Akadémia doktora, a Miskolci Egyetem
Szent-Györgyi Albert-díjas nyugalmazott professzora

2025. december 4-én életének 88. évében elhunyt.

Lelki üdvéért gyászmisét mutatunk be 2025. december 9-én 12.30-kor a miskolci Mindszenti Római
Katolikus Templomban, temetése 14 órakor lesz a miskolci Mindszenti temetőben.

Gyászolják:
felesége Vida Andrea

Beatrix és veje Gábor	lányai	Andrea és veje Ákos
Gábor és felesége Ágota, András és felesége Diána, István és felesége Virág, Dániel, Domonkos	unokái	Zsófia és férje Christian, Balázs
Bercel és Kinga, Vencel, Hanna és Laura	dédunokái	Johannes és Elsa

testvérei, rokonai, barátai, tanítványai.

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

Selmec-Miskolc 290 – a hagyomány összekerül

A Selmecbányai Akadémia alapításának 290. évfordulójára ünnepi szakestéllyel emlékeztek meg a jogutód karok. Az évforduló alkalmával Valétakiállítás nyílt, amely a selmecbányai gyökerű, a Miskolci Egyetemen máig élő diákhagyományokat mutatja be.

Aki a Miskolci Egyetemen jár valamilyen módon biztosan találkozik a selmeci diákhagyományokkal. Azok, akik a Miskolci Egyetem üveg előcsarnokának galériáján látható kiállításon bemutatott tárgyakon és relikviákon keresztül ismerkednek meg ezzel a rendkívül szerteágazó hagyománykörrel, dióhéjban megismerhetik a hagyományok ma is élő aspektusait.

A diákhagyományok kialakulása

A Miskolci Egyetemen ápolt diákhagyományok egyidősek az Alma Mater és az egyetem jogelődje, a Selmecbányai Bányászati és Kohászati Tanintézet (Berg Schola) 1735-ben történt megalapításával. A diákélet számos eleme egészen eddig a korszakig nyúlik vissza, és leginkább azokban a diáknótákban maradtak fenn, amelyeknek a gyökerei a korszak német egyetemeihez, valamint Selmecbánya környékének bányásztársadalmához kötődnek. A szokások nagy része mai formájában azonban a 19. század második, és a 20. század első felében alakultak ki.

Selmecbányát (1919), majd Sopront (1952,1959) elhagyva, a diákhagyományok ápolása politikai okokból pár évre feledésbe merült, azonban az 1970-es évek óta újra virágkorukat élik.

Szakestélyek

A diákélet jelentős elemét adják a szakestélyek. Ezek olyan összejövetelek, ahol a hallgatók szabályozott keretek között megvitathatják a komoly vagy komolytalan, szakmai vagy baráti jellegű kérdéseket, egyúttal kulturáltan szórakozhatnak.

A szakestélyek egyik legjellegzetesebb kelléke a korsó. Ez egyrészt a hivatalos ital (sör vagy bor) fogyasztására szolgál, másrészt emlék, hiszen a legtöbb szakest tiszteletére hivatalos, egyedi korsó készül, amely az adott szakestélynek állít emléket.

Valétálás

A diák hagyományok talán egyik legszebb része a valétálás, avagy a végzős hallgatók búcsúja az egyetemtől. Ez egy több állomásból álló eseménysorozat. Kezdeté a Szalagavató/Szalagtűző Szakestély, amelyen a hallgatók megkapják a végzésüket végig kísérő karszalagjukat, amit a ballagásukig hordanak.

Miután a hallgatók sikeres záróvizsgát tettek, a valétálás utolsó, egyben leglátványosabb mozzanata a Szalamander ünnepség következik, amikor a végzősök nem csak az egyetemtől, de a várostól is búcsúznak. Ünnepi menetük Miskolc belvárosán halad végig. A sort bányászlámpás hallgatók vezetik, akiket az egyetem és a karok vezetői és a ballagó diákok követnek fáklyával a kezükben. Selmec dalokat énekelve vonulnak, hogy átadják a stafétát az utánuk következő fiatalabb generációnak.

A ballagás szokása, és ennek számos része bár selmeci eredetű, azonban mára országosan elterjedté vált, akárcsak a szalagavatás, vagy a “Ballag már a vén diák” és a “Gaudeamus” kezdetű dalok éneklése.

Diákhagyományok az egyetem után

A Selmeci hagyományok olyan kapcsot képeznek az egyetemi polgárok között, amely túlmutat az egyetemen eltöltött éveken, így az iparban dolgozva is sokak vesznek részt aktívan a hagyományörzésben.

Közösségük egyik legfontosabb fóruma az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület (OMBKE), amely érdekképviselői tevékenysége mellett kiemelt figyelmet fordít a diákélet támogatására és a tradíciók tovább örökítésére.

Egyetemi tanári kinevezések a Sándor-palotában

2025. november 10-én ünnepélyes keretek között került sor az egyetemi tanári kinevezési okiratok átadására, ahol Magyarország köztársasági elnöke személyesen adta át az elismeréseket. Nagy örömmel és büszkeséggel köszöntjük a Miskolci

Egyetem Anyag- és Vegyészmérnöki Karának két frissen kinevezett egyetemi tanárát: **Prof. Dr. Kovács Helga**, az Energia-, Kerámia- és Polimertechnológiai Intézet igazgatóját, **Prof. Dr. Szilágyi Imre**, a Fémteni, Képlékenyalakítási és Nanotechnológiai Intézet oktató-kutató munkatársát.

PRECÍZIÓS TALAJTÉRKÉPEZÉSI SZAKEMBER ÉS SZAKMÉRNÖK
SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSI SZAK

JELENTKEZÉSI HATÁRIDŐ: 2026.01.15.

2026. FEBRUÁR ELEJEI KEZDÉSEL
2 FÉLÉVES, LEVELEZŐ RENDSZERŰ

Építs maradandót, építsd a jövőt! – építőmérnök képzés indul

Építőmérnöki alapszakot indít a Miskolci Egyetem, ahol a jövőben olyan szakembereket képeznek, akik a tervezéstől a kivitelezésig képesek végig kísérni egy-egy építési projektet – legyen szó lakóházzal, középületről, út- vagy közműhálózatról. Az észak-magyarországi régióban hiánypótló, nyolc féléves képzés egy olyan, a jövőnek szóló karrierlehetőség, amely társadalmi megbecsülést is kínál.

„Ma már kevesen tudják, hogy az építőmérnök és a bányamérnök képzésnek közös gyökerei vannak. Ez a magyarázat arra, hogy miért az egykori bányászkar jogutódja, a Műszaki Föld- és Környezettudományi Kar gondolja az alapképzést” – fogalmazott a kurzus szakfelelőse, dr. Kovács Balázs. – „A bányamérnökök néhány évtizede még korlátozott építőmérnöki jogosultságokkal is rendelkeztek, kisebb építményeket, mélyépítési létesítményeket tervezhettek és építhettek, mert olyan ismereteket tanultak, mint például a talaj- és kőzetmechanika, a szivárgáshidraulika, az alapozási ismeretek és az alagútépítéstan, amelyek ma is az építőmérnök képzés szerves részét képezik.

A tantárgyi tematikában szereplő, alapvető, magas-, mély-, szerkezet- és infrastruktúra-építőmérnöki szaktudás mellett Miskolcon a felszín alatti vizekkel kapcsolatos speciális tudástöbbletet tudunk nyújtani.

Az általunk kínált komplex építőmérnöki szemlélet napjainkban különösen felértékelődött, mivel az elmúlt időszakok legnagyobb káreseményeit és katasztrófáit legtöbbször a felszín alatti vizekkel kapcsolatos problémák okozták” – emlékeztetett.

Kreatív tudás

Az építőmérnöki szakma a mindenkor mérnöki alaptudást ötvözi a kreativitással és a problémamegoldó képességgel. A Miskolci Egyetem Műszaki Föld- és Környezettudományi Karán induló képzésen a hallgatók nemcsak az általános mérnöki ismereteket sajátíthatják el, hanem az egyetem országosan és nemzetközi téren elismert műszaki kiválósági területeire épülő speciális tárgyakat is tanulhatnak. Megismerik a földtudományok alapjait, a geológiát, geodéziát, a geotechnika és talajmechanika mérési és tervezési módszereit, a korszerű informatikai megoldásokkal támogatott mély-, magas-, szerkezet-, infrastruktúra- és közműépítést, emellett bepillantást nyerhetnek az építéstudományokkal összefüggő anyagtudományi, a gépészmérnöki és közgazdasági szakterületekbe is.

Speciális szakterület

A ma építőmérnökei a jövő városait, közlekedési és ellátási infrastruktúráját tervezik, munkájukban így egyre nagyobb hangsúlyt kap a fenntarthatóság.

A miskolci képzés – hazánkban egyedülálló módon – kiemelt figyelmet fordít a felszínalatti vizekkel kapcsolatos problémák megoldására, hiszen gyakran kedvezőtlen vízföldtani adottságú területeken kell építkezni. Új kihívásokat jelentenek az extrém klimatikus körülmények és a szennyezett területek, ezért az építőmérnök kurzus hangsúlyt helyez a környezetvédelmi és kármentesítési ismeretekre is. Az építési és bontási hulladékok újra hasznosítása, a létesítmények környezetre gyakorolt hatásának kezelése napjainkban ugyancsak alapvető szemlélet a fenntartható építészetben.

A Miskolci Egyetem Műszaki Föld- és Környezettudományi Kara évtizedek óta dolgozik ezeken a szakterületeken, így a hagyományos építőmérnöki tudás mellett a hallgatók itt speciális, hazánkban máshol nem elérhető korszerű ismereteket szerezhettek.

Kézzelfogható jövő

Az egyetem ipari kapcsolatai biztosítják, hogy miskolci építőmérnök hallgatók valós projekteken vegyenek részt. Az innovatív szemléletű, gyakorlatközpontú képzés biztos jövőt, kiszámítható egzisztenciát kínál, hiszen a gazdasági életben az építőmérnökök iránti kereslet folyamatosan nő.

A Miskolci Egyetemnek a műszaki képzések területén megszerzett sok évtizedes tapasztalata és modern szemlélete biztosíték arra, hogy az új mérnökgeneráció versenyképes tudással lépjen a munkaerőpiacra.

A MISKOLCI EGYETEM FÖLDRAJZ-GEOINFORMATIKA INTÉZETE

2025. december 1-től kezdődően, heti rendszerességgel tart emelt és középszintű földrajz érettségi előkészítőt középiskolás diákok részére.

Tervezetten hétfőnként 16-18 óra közötti időpontokban.

ONLINE ELŐADÁS linket előzetes regisztrációt követően küldünk.

**Szeretettel várunk mindenkit,
aki a földrajz, illetve a földtudományok iránt érdeklődik!**

2025. december 1.	Tájékoztató és térképi ismeretek – Vágó János
2025. december 8.	Kozmikus környezetünk – Hegedűs András
2026. január 5.	A geoszférák földrajza 1., a kőzetburok – Hegedűs András
2026. január 12.	A geoszférák földrajza 2., a légkör – Hegedűs András
2026. január 19.	A geoszférák földrajza 3., a vízburok – Hegedűs András
2026. január 26.	Geoszférák kölcsönhatásai – Hegedűs András
2026. február 2.	Társadalmi folyamatok – Szalontai Lajos
2026. február 9.	A világgazdaság jellemző folyamatai – Siskáné Szilasi Beáta
2026. február 16.	Magyarország – helyünk a Kárpát-medencében és Európában – Elekes Tibor
2026. február 23.	Európa földrajza, A társadalmi-gazdasági fejlődés regionális különbségei Európában 1. – Vágó János
2026. március 2.	Az Európán kívüli kontinensek, tájak, országok természeti, társadalmi-gazdasági jellemzői. – Elekes Tibor
2026. március 9.	Magyarország – helyünk a Kárpát-medencében és Európában 2. – Elekes Tibor
2026. március 16.	Európa földrajza, A társadalmi-gazdasági fejlődés regionális különbségei Európában 2. – Szalontai Lajos
2026. március 25.	Globális kihívások- a fenntarthatóság kérdőjelei – Siskáné Szilasi Beáta

Természeti Erőforrások Kutatása és Hasznosítása Szakkollégiuma

Föld alól meleget – fűrészlátogatás Biharkeresztesen

2025. november 15-én a Miskolci Egyetem kilenc hallgatója és szakkollégiumi tagja egy geotermikus fűrés folyamataiba tekinthettek be Biharkeresztesen.

A 3200 méter talpmélységű fűrészt a Bayer Construct Zrt. kivitelezte, a fűrés tervezetten december közepéig tart, Magyarország legnagyobb fűróberendezésével. A hallgatók képet kaptak a fűrés folyamatról, a geológiai mintavételezésről, és a különleges iszaptechnológiáról, nemzetközileg elismert szakemberek tolmácsolásában. Az utat a Miskolci Egyetem MFK Víz- és Környezetgazdálkodási Intézete szervezte a Bayer Construct támogatásával, Dr. Mikita Viktória egyetemi docens vezetésével.

További Hírek:

A Polytechnica Wroclaw hallgatóival közösen indulnak hallgatóink a PDAC NGEA projekt értékelési világversenyén. A csapat november 6-án megtartotta második megbeszélését, és beadta a pályázatát. A szerkesztésért, koordinációért Martins Uchenna Obidiegwu tagunkat illeti köszönet.

[\(20+\) Rockers... - Természeti Erőforrás-kutatás és Hasznosítás Szakkollégium | Facebook](#)

Az alginít adatok feldolgozására alakult kutatócsoport november 4-i második megbeszélésén szétosztották az erre a félévre eső feladatokat, a csoport megkezdte a munkát az adatbázis ellenőrzésével, kiegészítésével, Vadászi Marianna egy. docens vezetésével.

<https://tekhn.uni-miskolc.hu/hirek/Megalakult-az-alginitt-munkacsoport>

A rudabányai kutatócsoport az egykori ércelőkészítő meddő anyagának alkalmazásait vizsgálja. További lépésként a meddő viselkedését vizsgálják a mágneses indukció térben. Ifj. Kasó Attila a munka koordinátora.

Újabb áttekintő tanulmányunk jelent meg a Bányászati és Kohászati Lapokban a kritikus ásványi nyersanyagokról: https://ombke.hu/wp-content/uploads/2025/10/BKL_2025-3.pdf

Honlapunk és FB oldalunk szerkesztője, Kaposvári László Tamás TEKH tagunk rangos elismerést kapott nívós infografikájáért:

<https://www.facebook.com/tekhszakkoli/posts/pfbid0WzqoH5ERTw7bdQ2DyhZJygcAKUxsAfZoZst67Db5MbjWtgQuHkm8eBBTQBH8951al>

A meteoritokról, közzettanáról hangzott el színvonalas előadás Dr. Zajzon Norberttől november 24-én, 6 fő hallgatósággal Nyertünk a Nemzeti Tehetség Program 2025 pályázatán:

<https://tekhn.uni-miskolc.hu/hirek/Tamogatast-nyertunk-az-NTP-SZKOLL-25-palyazaton>

Én így emlékszem

Szervíztechnikus voltam Bahreinben

Másfél évig a Dunántúli Kőolajipari Gépgyárban (DKG) dolgoztam, üzletkötőként. Azért alkalmaztak, mert korábban nem volt olajtechnikus a gyárban. Nyelvtudásomnak köszönhetően sokszor volt alkalmam külföldön öregbíteni a Gépgyár hírnevét. Abban az időben a gyár fő termékei a kőzetfűrókon kívül a kútfejek és az elzáró-szerelvények voltak.

Bahrein olajipara az 1980-as években óriási léptekkel fejlődött. Ezt a boomot használta ki a DKG. Klasszikus földtani szerkezetben helyezkedett el a kőolaj és földgáz, a kútfejek 350 bar üzemnyomásúak voltak. A karácsonyfákat más cégtől vásárolták, de a 2"-os tolózákat a magyarok szállították.

Feladatom a tolózárak időszakos felülvizsgálata volt.

Már az induláskor zökkenők adódtak. Teljesen váratlanul közölték velem az utazás dátumát, az indulásig két nap állt rendelkezésemre. Abban az időben külön jogosítványra volt szükség külföldön történő gépkocsivezetéshez. Az én jogosítványom pedig két napon belül lejárt. Hiába kértem a Rendőrséget, hogy a kényszerhelyzetre való tekintettel, adják meg az új jogosítványt, erre nem volt lehetőség. Utaztam a lejárt okmánnyal. Londonban kellett átszállnom a Bahreinbe menő gépre. Bahreinbe csak akkor engednek be utast, ha igazolni tudja, hogy szállása van az országon belül. Ezt persze nem tudtam, és a szállodai foglalásom papírjai a bőröndömben voltak, amit már korábban feladtam. Végül a légi utaskísérő segített, felhívta Bahreinben a Gulf szállodát, ellenőrizte, hogy tényleg ott fogok-e lakni. Elhárult az akadály, utazhattam.

Munkám végzéséhez szükség volt gépkocsit bérelni. Aggódtam, mi lesz, ha ellenőrzik a jogosítványomat? Ellenőrizték, de nem vették észre, hogy már nem érvényes. Két héten át vezettem az országon belül, soha, senki nem igazoltatott. Még csak rendőrrel sem találkoztam. A tolózárak felülvizsgálata természetesen a kutakon történt, de sok tolózár még a raktárban volt, ezeket is ellenőrizni kellett. Egy autójavító műhelyben kaptam egy munkapadot, ott dolgoztam. Rajtam kívül még négy-öt munkás dolgozott a garázsban. Engem teljesen lenyűgözött a munkájuk.

Egy két tonnás Dyna teherautó motorját újították fel. Az első nap kisorsolták a motort, és alkatrészeire szedték. Mindenféle szerszám rendelkezésükre állt: fa kalapács, feszítővas, csavarhúzó, kombinált fogó, csapágylehúzó és egy vesszőkosár. Az összes alkatrészt (mintegy 200 darabot) ebben a kosárban gyűjtötték össze. Másnap nem dolgoztak, gondolom a motorblokkot szabályozták, esetleg hüvelyezték. A dolgozók a munkanapot a garázsban töltötték, főzőcskéztek kávéztak. Harmadik nap visszaérkezett a motorblokk. Kíváncsian vártam, hogyan boldogulnak tovább. Leültek a földre, kiborították a kosár tartalmát, és elkezdtek szerelni. Nem akartam hinni a szememnek, mikor este beindították a teherautó motorját. Járt!

Két évvel később megint dolgoztam Bahreinben. Két év alatt nagyon sokat fejlődött az ország, szinte rá sem ismertem. Négy sávú utak, felhőkarcolók.

Ezt teszi a fekete arany.

Dr. Schall István, alias Steve

2025-12-05

Születésnap

Egy vegyész, aki a kohászattal jegyezte el magát

A diósgyőri kohászat legidősebb, de egyesületünk doyenje is, Dr. Paksy László vegyészmérnök, a kémiai tudományok kandidátusa, december 6-án az emberi élet egy fontos állomásához érkezett, Mikulás napján töltötte be 96. életévét.

Paksy László 1929-ben született Jászberényben. Egyetemi tanulmányainak befejezését követően az akkori szokások/rendelkezések értelmében vegyészmérnöki oklevelével 1952-ben az első munkahelyéül a MÁVAG Üzemek Diósgyőri Kohászat Üzemét jelölték ki. A második világháborút követő időkben a diósgyőri kohászatban elindult acélgyártási fejlesztések (kapacitásbővítés, intenzifikálás) az oldásos acélelemzéseknel

gyorsabb eljárásokat igényeltek. Nagy segítséget jelentett a gyártásközi vizsgálatok intenzívebbé tétele érdekében az optikai emissziós spektrométerek beszerzése az acélműi laboratórium számára. A Vegyészeti Osztályon ennek az új elemzési technikának bevezetése és alkalmazásba vételét kapta feladatul – a Színképlabor vezetője lett. A vizsgálatok tökéletesítése számtalan kísérletet igényelt, amelybe, részben oktatási céllal is, bevonásra került a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem. Sikeres tudományos munkájának lényeges állomása volt 1968-ban a kandidátusi fokozat megszerzése. Konferenciákon való részvétele, publikációi révén nemzetközi ismertségre tett szert, 1977/78-ban Dortmundban az Institut für Spektrochemie-ben vendégelőadóként hívták meg. Diósgyőri munkásságának további lényeges szakasza az 1981-91 évek közötti időszak, amikor műszaki – gazdasági tanácsadóként dolgozott, az anyagvizsgálat fejlesztésével foglalkozott.

Részt vett a Kombinált Acélmű kémiai laboratóriumának kialakításában, a korszerű műszeres elemzési technikák rendszerbe állításában, ahol az optikai emissziós spektrométer mellett a salakok elemzésére röntgenspektrométer, továbbá C, S, N és O elemzésére LECO készülékeket telepítettek. A diósgyőri kohászat szervezeti működési rendszerében bekövetkezett változások miatt nyugdíjba vonulását követően az anyagvizsgálati részlegből alakult Metalcontrol Kft. munkáját 1991–97-ben tanácsadóként segítette.

Szakmai munkássága során – amely mindvégig a diósgyőri kohászathoz kötötte – elért eredményeit 220 publikációban, számtalan hazai és külföldi konferencián ismertette,

disszertációkat opponált, bírálóbizottságokban vett részt. Főbb szakmai területe: az optikai emissziós színeképelemzés, műszeres analitika volt. Kutatásai természetesen a kohászati analitikára terjedtek ki: fényforrások folyamatai, fényforrások fejlesztése, alkalmazási lehetősége, kemometriai módszerek alkalmazása, laboratóriumok teljesítőképességének vizsgálata. Foglalkozott a matematikai statisztikai módszerek alkalmazásával, a "Sokváltozós adatelemzés" Nemzeti Tankönyv " Sztochasztikus folyamatok" fejezetét írta meg.

Dolgozott a Magyar Kémikusok Egyesületében a Borsodi Csoport titkáraként, majd elnökeként, tagja volt az MTA Analitikai Bizottsága spektrokémiai munkabizottságának, a Miskolci Akadémiai Bizottság vegyészeti szakbizottságának, Kiwanis Klub-nak. Az OMBKE-nek 1985-től tagja.

Tudományos közéleti tevékenységét: Than Károly emlékéremmel, Preisich Miklós díjjal; szakmai tevékenységét, eredményeit: Török Tibor emlékéremmel ismerték el. Alma matere, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Vegyészmérnöki és Biomérnöki Kara munkásságát rubin diploma adományozással ismerte el, több ízben kapott Kiváló Dolgozó kitüntetést, illetve a Miskolcért Emlékérem tulajdonosa.

Szakmai munkássága mellett nem kevésbé volt mozgalmas magánélete. Diósgyőrbe kerülése után a három gyermeke nevelése mellett részt vett feleségével a DVTK sportéletében, egy ideig a tenisz szakosztály vezetését is elvállalta. 1960-1962 között a DVTK Tenisz-szakosztály (férfi, női NB I -es csapatok) vezetője volt. Ezen időszakban mindkét csapat NB I 3.helyezést is elért. Műkedvelőként teniszezett, felesége törvívó volt. Rendszeresen járta a Bükköt.

Kedves Laci bácsi! Kívánjuk, hogy további életutadon találj meg a mindennapok örömeit, amihez kellő egészséged legyen.

-drNyitray-

Hírlevelünket az Egyesület honlapjáról is elérhetik: **Hírlevél**

Ha javaslata, ötlete van a Hírlevéllel kapcsolatban, vagy van olyan híre, amit ezen a fórumon szeretne megosztani tagtársainkkal, kérjük azt a hirlevel@ombke.hu e-mail címre küldje el.

A Hírlevélre **itt** tud feliratkozni.

Lektorai munkák: Keményváriné Nagy Alexandra

A Hírlevelet összeállította: Hajnal József